

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

ORMAN FAKÜLTESİ
DERGİSİ

SERİ B. CİLT VI. SAYI I. 1956

KİTAPLAR

Dr. Dipl. Ing. Erwin Schimitschek, Schlüssel zur Bestimmung der wichtigsten forstlich schaedlichen Kaefer.
Wien, Springer - Verlag, 1955.
109 sahife, 131 şekil ve 14 resim ihtiva eden 3 tablo.

1937 - 1939 senelerinde Fakültemizin Orman Entomolojisi ve Koruma Enstitüsü Direktörlüğünde bulunmuş olup halen Göttingen Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Zoolojisi Enstitüsü Müdürü olan Ord. Prof. E. Schimitschek 1937 yılında yayınlamış olduğu başlıca zararlı orman böceklerinin teşhisine ait (Schlüssel zur Bestimmung der wichtigsten forstlich schaedlichen Kaefer) adlı eserinin ikinci tabını daha geniş mündericatla neşretmiş bulunmaktadır. Müellif bu kerre eserinin başına biri böceklerin morfolojisine ait ve diğeri alfabetik sıraya göre dizilmiş, böceklerle ilgili ilmi ve mesleki terimleri ihtiva eden iki bölüm ilâve etmiştir. Bundan başka son yıllarda yaptıkları zararlarla kıymet kazanan böcekler ile zararlı böcekleri imha etmek suretiyle rol oynayan faydalı böceklere eserin bu tabında yer verildiği gibi ayrıca kurtların hangi guruba veya familyaya ait bulunduğunu teşhise yarayan bir kısım da ilâve olunmuştur. Aynı zamanda esere 3 resim ihtiva eden yeni bir tablo eklenmiş ve metin kısmına konulan ilâvelerle şekil sayısı da 121 den 145'e çıkarılmıştır.

Eser gerek orman entomolojisi üzerinde meşgul olanların ve gerekse pratik sahada çalışanların ihtiyaçlarını karşılayacak bir durumdadır. Baskı itibariyle de mükemmel olan bu eseri meslektaşlarımıza tavsiye ederiz.

G. Aca t a y

KAVAK KİTABI

Yazanlar

Prof. Dr. F. Saatçiođlu, Prof. Dr. A. Irmak
Prof. Dr. G. Acatay, Prof. Dr. A. Berkel

İstanbul Üniversitesi yayınlarından

No. 656

Orman Fakültesi

No. 35

Kutulmuş Matbaası

İstanbul

1956

Ormanca fakir olan memleketimizde, yetiştirme muhiti bakımından elverişli bir durum arzeden Kavak ağacının, bir çok ihtiyaçların karşılanmasında oynadığı rol nazarı itibara alınarak, Orman Fakültesi Silvikültür Enstitüsü ve Kürsüsü Müdürü Prof. Dr. Fikret Saatçiođlu, Toprak İlmî ve Ekoloji Enstitüsü ve Kürsüsü Müdürü Prof. Dr. Asaf Irmak, Orman Entomolojisi ve Orman Koruma Enstitüsü ve Kürsüsü Müdürü Prof. Dr. Gafur Acatay, ve Orman Mahsüllerini Değerlendirme Enstitüsü ve Kürsüsü Müdürü Prof. Dr. Adnan Berkel tarafından müştereken hazırlanmış olan KAVAK KİTABI adlı eser 1956 yılında İstanbul Üniversitesi neşriyatı arasında yayınlanmış bulunmaktadır.

Kitap, evvelâ müelliflerin bir önsözünü daha sonra 4 büyük kısım, 205 sahife, 121 şekil ve resim, 4 grafik, 4 cetvel ve 1 haritayı ihtiva etmektedir.

96 sahifeden ibaret olan birinci kısım «KAVAK (Populus) ÜRETİLMESİ VE YETİŞTİRİLMESİ TEKNİĞİ» ne tahsis edilmiş olup Orman Fakültesi Silvikültür Enstitüsü ve Kürsüsü Müdürü Prof. Dr. Fikret Saatçiođlu tarafından hazırlanmıştır. Bu kısım 4 bölümü ihtiva etmektedir.

Birinci bölümde Kavađa ait umumî bilgiler meyanında, Kavağın genel vasıfları ve yaşama tarzı, Kavak seksiyonları, en önemli türleri, Kavak melezleri (klon yahut çeşitleri) nden bahsedilmekte memleketimiz

Kavaklarının seksiyon ve melezleriyle yabancı Kavak melezlerinin yayılış ve ehemmiyetleri izah edilmektedir.

İkinci bölümde Kavağın üretilmesi ve fidan yetiştirme tekniği adı altında generatif ve vegetatif üretme ve yetiştirme şekillerinden mufasal olarak bahsedilmektedir.

Üçüncü bölümde Kavaklıkların tesis tekniği şumulüne giren, fidanların dikimi, dikimde fidanlara verilecek aralıklar, Kavaklıkların bakımı, yaşlı Kavak meşçerelerinin gençleştirilmesi, Kavak çeşidinin seçimi ve Kavaklarda büyüme hızı ayrı ayrı izah edilmektedir.

Dördüncü bölümde ise yüksek verimli, hastalıklara dayanıklı yeni Kavak çeşitlerinin yetiştirilmesi imkânlarından etraflıca bahsolunduktan sonra bu kısma ait faydalanılan eserler belirtilmektedir.

İkinci kısım 32 sahife olarak «KARAKAVAK BASTARDLARININ YETİŞME MUHİTLERİ» başlığı altında Orman Fakültesi Toprak İlimi ve Ekoloji Enstitüsü ve Kürsüsü Müdürü Prof. Dr. Asaf Irmak tarafından hazırlanmıştır. Müellif mevzuu karakterize eden bir giriş yaptıktan sonra Karakavak bastardlarının ekolojik istekleri adı altında, vegetasyon devresinin süresini, su sarfiyatını ve toprak isteklerini ayrı ayrı ve açık bir şekilde belirtmiş ve gübreleme konusunda da kireçle gübreleme, azotla gübreleme, fosforik asit ve potasyumla gübrelemeleri izah ederek Kavak fidanlıklarında kullanılacak gübre miktarları üzerine yapılan araştırma neticelerini açıklamıştır. Kısımın sonunda faydalanılan eserler liste halinde sunulmuş bulunmaktadır.

Üçüncü kısım Orman Fakültesi Orman Entomolojisi ve Orman Koruma Enstitüsü ve Kürsüsü Müdürü Prof. Dr. Gafur Acatay tarafından «KAVAK HASTALIKLARI VE KAVAĞIN KORUNMASI» adı altında kaleme alınmıştır. Bu kısım 36 sahife olup müellif giriş kısmında umumî olarak Kavak ağacına zarar yapan amillerden ve onların mücadelesinden bahsettikten sonra Kavak hastalıkları ve tahribatı adı altında kök, gövde, dal ve yapraklarda meydana gelen zararları zikretmiş ve bu kısımlarda tahribat yapan böcek ve mantar hastalıklarını teker teker izah ederek mücadele metod ve usullerini açıklamıştır. Neticede Kavaklıkların korunması için lüzumlu tedbirler tavsiye edilmektedir. Daha sonra bunu faydalanılan eserler takip etmektedir.

43 sahifeden ibaret olan dördüncü ve son kısım ise «KAVAK AĞACININ TEKNOLOJİK ÖZELLİKLERİ VE KULLANIŞ YERLERİ» adı altında Orman Fakültesi Orman Mahsüllerini Değerlendirme Enstitüsü ve Kürsüsü Müdürü Prof. Dr. Adnan Berkel tarafından kaleme alınmıştır.

Bu kısımda müellif herhangi bir ağaç türü odununun kullanım imkânları üzerine tesir eden özellikleri genel olarak belirten bir giriş ya-

parak mevzuu A ve B olmak üzere iki esas bölümde mütalâa etmiş bulunmaktadır.

A bölümünde Kavak odununun özellikleri açıklanmakta ve bu meyanda Kavak odununun makroskopik ve mikroskopik yapısı, özgül, ağırlık, özgül ağırlığın gövde içerisinde dağılışı ve yıllık halka genişliği ile özgül ağırlık arasındaki münasebet, çalışma, su münasebetleri, kuruma vasıfları, sesi iletme ve dayanma kabiliyetleriyle ısığ değeri ve bundan başka Kavak odununun mukavemet vasıfları ve sertlik derecesi, süratli hacim artışı ve yüksek odun hasılatı verme kabiliyeti, işlenme kabiliyeti ve Kavak odununun kusurları izah edilmektedir.

B bölümü ise Kavak odununun çeşitli kullanım yerleri ve imkânlarına hasredilmiş bulunmakta ve bu meyanda evvelâ Kavak cinsine ait odun sınıfları belirtildikten sonra Kavağın işlendiği ve kullanıldığı muhtelif şubelerden kereste sanayii, kaplama ve kontrplâk sanayii, kibrit, ambalaj ve mobilya sanayii, kâğıt ve sellüloz sanayii, talaş ve lif levhaları sanayii, vagon imalâtı, kaba yontma mamulât, demiryollarında Kavağın kullanılması, musikî âletleri, transmisyon kasnakları, kürdan ve kaldırım parkeleri gibi daha bir çok kullanım yerleri ve şekillerinden bahsedilmekte ve tamamlayıcı bütün malûmat sıralanmış bulunmaktadır. Bunu da bu kısma ait faydalanılan eserler listesi takip etmektedir.

KAVAK KİTABI memleketimizde Kavak ağacı ve odununun özellikleri ve kullanım yerleri mevzuunda her hususta cevap verebilecek bir eser olmuştur. Baskı Orman Fakültesi tarafından yaptırılmış olup fiyatı 730 kuruştur.

Tam bir mükemmelliyetle hazırlanarak tab'edilmiş bulunan bu kıymetli eserin Ormancılığımız ve Memleketimiz için istifadeli olmasını temenni eder, bütün meslekdaşlarımıza ehemmiyetle tavsiye ederiz.

Y. Bozkurt